

Till: Kommunstyrelsen i Bollebygds kommun

Ärende: Heltid som norm – behovet av frivillighet och flexibilitet

Bästa kommunstyrelse i Bollebygds kommun,

Bollebygds kommun planerar att införa heltid som norm från och med den 1 april 2026. Denna förändring är ett viktigt steg för att stärka arbetsvillkoren i kommunen, men det finns en oroande tolkning av beslutet: att samtliga tjänster ska omvandlas till 100 % utan hänsyn till individuella önskemål, med undantag endast för lagstadgad tjänstledighet för studier och föräldradedighet.

Denna tolkning innebär i praktiken ett tvång att arbeta heltid, vilket riskerar att få långtgående negativa konsekvenser för både personal och kommunen som arbetsgivare. Vi vill därför framföra vikten av att heltid som norm tillämpas med flexibilitet och frivillighet, samt att anställda ges möjlighet att en gång per år önska sysselsättningsgrad utifrån individuella behov.

De fackliga har uppfattningen, efter gjord omvärldsanalys, att man i konkurrerande kommuner har möjligheten att önska sysselsättningsgrad. Bollebygds kommun kan inte ställa sig i sämre dager.

Risker med tvång att arbeta heltid

1. Försämrad attraktivitet som arbetsgivare

Bollebygds kommun konkurrerar med andra arbetsgivare om kompetent personal. En rigid tolkning av heltid som norm kan göra kommunen mindre attraktiv jämfört med arbetsgivare som erbjuder större flexibilitet. Detta kan leda till:

- *Svårigheter att rekrytera ny personal*
- *Förlust av kompetenta medarbetare till arbetsgivare med mer anpassningsbara villkor*

2. Ökad personalomsättning och kompetensförlust

En stor andel av dagens arbetskraft arbetar deltid av olika skäl, såsom:

- *Arbetsbelastning och hälsa*
- *Familjeansvar och livssituation*
- *Studier eller andra åtaganden*
Om dessa medarbetare tvingas till heltid kan det resultera i ökad personalomsättning, där många väljer att söka sig bort eller tidigarelägga sin pension. Detta leder till kompetensförlust och ökade rekryteringskostnader.

3. Försämrad arbetsmiljö och ökad sjukfrånvaro

För vissa anställda är deltidsarbete en förutsättning för att orka med arbetslivet på lång sikt. Ett tvång att arbeta heltid kan leda till:

- *Ökad stress och utmattning*

- *Högre sjukfrånvaro och sjukskrivningar*
- *Försämrade arbetsmiljö och minskad trivsel*

4. Begränsade möjligheter för äldre arbetstagare

Många äldre anställda väljer att trappa ner sin arbetstid successivt inför pensionen. Om möjligheten att arbeta deltid begränsas kan det resultera i att fler väljer att gå i pension i förtid, vilket ytterligare förvärrar kompetensförlusten.

Förslag: Frivillig heltid med årlig önskan om sysselsättningsgrad

För att skapa en hållbar och attraktiv arbetsplats föreslår vi en mer flexibel modell där:

- **Heltid erbjuds som en norm men inte som ett tvång**
- **Anställda ges möjlighet att en gång per år ange önskad sysselsättningsgrad**
- **Beslut om sysselsättningsgrad baseras på en dialog mellan chef och medarbetare, där både verksamhetens behov och den anställdes livssituation vägs in**

Denna modell säkerställer att kommunen erbjuder heltidstjänster till dem som vill och kan, samtidigt som den respekterar medarbetarnas individuella behov och livssituation. Det gör Bollebygds kommun till en mer attraktiv arbetsgivare och minskar risken för ökad personalomsättning och sjukfrånvaro.

Önskan om skyndsam förtydligande och kommunikation

Vi ser ett stort värde i att kommunen arbetar för trygga och goda anställningsvillkor, och vi delar ambitionen om att fler ska ges möjlighet att arbeta heltid. Samtidigt ser vi att den nuvarande tolkningen kan få oönskade konsekvenser för både verksamheten och personalen.

Medarbetarna har redan börjat uppmärksamma och diskutera beslutets tolkning, och vi ser tecken på en växande oro kring vad det innebär för deras framtida anställningar. För att undvika att en negativ effekt ackumuleras – där medarbetare redan nu börjar se sig om efter andra arbetsgivare – vore en skyndsam korrigering och kommunikation av beslutets intentioner mycket gynnsam för kommunen som arbetsgivare. Ett tydligt politiskt ställningstagande för frivillighet inom ramen för heltid som norm skulle bidra till att behålla och attrahera personal, minska osäkerhet och stärka arbetsgivarens förtroende hos de anställda.

Vi hoppas att ni tar hänsyn till dessa argument och ser över möjligheten att justera och tydliggöra beslutets utformning för att säkerställa att heltid som norm blir en positiv förändring för alla inblandade.

Med vänliga hälsningar,

Michaela Norderfors och Jens Lamprecht, Vision

Fredrik Ganning, Sveriges lärare

Maria Holmberg, Kommunal

Lotta Wiberg och Christer Fjällund, Akademikeralliansen

Therese Ydreborg, Vårdförbundet

Bollebygds kommun 25-02-17

